

ECONOMIA VERDA
MATÈRIES PRIMERES

3,20

dòlars és la cotització que voreja el cafè aràbiga, el doble del preu mitjà dels últims 20 anys

MANÉ ESPINOSA

El clima amarga el negoci del cafè

La coincidència de males collites als dos principals productors i el consum més elevat en disparen la cotització

Lorena Farràs Pérez

“El cafè serà l’oli d’oliva del 2025”, s’aventura a afirmar Javier Blas, especialista en matèries primeres de Bloomberg.

La predicció d’aquest expert respon a una tempesta perfecta, tot i que precisament tempestes de pluja és el que hauria fet falta per evitar arribar a la situació actual.

“El Brasil i el Vietnam, que concentren entre el 50% i el 55% de la producció mundial de cafè, han perdut bona part de les seves collites respectives per culpa de la sequera”, explica Blas. L’expert assenyalava que és freqüent que les produccions dels dos països es vegin afectades per problemes climatològics, sigui per falta de precipitacions o per gelades, però és la primera vegada que coincideix que tots dos tenen una mala collita.

La tempesta seca es complementa de quatre anys seguits – aquest podria ser el cinquè– en què el consum de cafè ha estat superior a la producció, cosa que n’ha reduït notablement les reserves. “Això no té precedents”, assegura l’especialista de Bloomberg. L’increment del consum és a causa d’un nouvingut al món del cafè. “Veiem senyals que s’està popularitzant a la Xina, que ja n’és el setè consumidor del món, quan fa 20 anys ni tan sols apareixia entre els 30 primers”, afirma.

Entre els senyals, Blas destaca que, “en l’exercici fiscal del 2024,

que es va acabar al setembre, Starbucks va obrir més de dues cafeteries al dia a la Xina”. “El país –afegeix– ja té 50.000 establiments de cadenes de cafeteries, que són més de les que hi ha en tots els Estats Units”.

Com a conseqüència d’aquesta tempesta seca perfecta, el preu del cafè aràbiga, que cotitza a Nova York, va assolir el màxim històric a finals del 2024. “Cotitza a 3,20 dòlars, més del doble del preu mitjà dels últims 20 anys”, apunta Blas. Robusta, que és l’altra gran varietat de referència per als mercats, va arribar a màxims històrics a la borsa de Londres al setembre.

“El mercat reacciona amb una pujada brutal dels preus i llança un missatge molt clar: cal reduir-

ne la demanda”, assenyalava l’expert de Bloomberg, que adverteix que “aquests preus els veurem a les prestatgeries dels supermercats”. Blas recorda una de les màximes dels mercats: “La millor mesura per als alts preus són els alts preus”.

“Ja hem traslladat una part de l’increment, però no tot, perquè hi ha molta volatilitat i no en podem augmentar el preu constantment”, indica Carlos Gotor, president del Gremi del Cafè de Catalunya. Gotor es refereix a l’increment del 60% que han pujat de mitjana les cotitzacions robusta i aràbiga el 2024. El responsable del gremi afirma que “uns dels costos més importants de les empreses del sector és el cafè, de manera que les pujades han afectat directament el compte de resultats”.

El sector ocupa 6.100 persones de manera directa i crea 6.100 llocs de treball directes més a escala estatal per produir 216.000 tones de cafè torrat i soluble, el 34% de les quals són per a exportació. A més, el de Barcelona és el port d’entrada de referència a Europa per al tràfic de cafè i l’únic enclavament marítim mediterrani amb certificació com a port lliurable per les borses de Nova York i Londres, que és on cotitzen les dues principals varietats (aràbiga i robusta).

Respecte a la producció, Javier Blas assenyalava que la qüestió és “com reaccionarà l’oferta, perquè és possible que la planta del cafè es vegi perjudicada per la sequera, però també que els productors inverteixin en fertilitzants o pesticides per augmentar les produccions o bé en noves plantacions, perquè un cafeter a Colòmbia ara guanya més diners que mai”.

DADA

De la producció mundial de cafè es concentra entre el Brasil i el Vietnam, seguits de Colòmbia i Indonèsia

55%

L’arbre del cafè és molt sensible a la sequera i a les gelades

El 2024, l’any més calorós

Un altre increment en les concentracions de gasos d’efecte hivernacle a l’atmosfera és la causa principal que ha convertit el 2024 en l’any més calorós que s’ha registrat des del 1850 (quan s’iniciava aquesta mena d’observacions). Així es desprèn de l’últim butlletí climàtic mensual del Servei de Canvi Climàtic de Copernicus, implementat pel Centre Europeu de Previsions Meteorològiques a Mitjà Termini.

No tot s’hi val Jordi Gual

Professor de l’IESE

Què ens portarà el 2025? (2)

L’any 2025 també ens porta el risc que esclati la bombolla a la borsa dels EUA. Que es tracta d’una bombolla ja ningú no ho discuteix. Tot i això, com deia Keynes, les bombolles poden durar molt més que la solvència dels que hi aposten en contra. Per tant, em guardaré molt de convertir aquesta valoració de risc en una aposta.

Els símptomes d’exuberància són nombrosos. Les cotitzacions són molt elevades si les avaluem, com s’ha de fer, mitjançant el PER ajustat pel cicle econòmic. Les emissions de deute corporatiu estan així mateix en màxims, amb un gran protagonisme d’operadors no bancaris (per exemple, fons privats) que, al seu torn, s’han anat palanquejant de manera poc transparent. En part, aquests excessos estan associats a la febre de la intel·ligència artificial. Fins i tot s’han arribat a fer servir xips de Nvidia com a col·lateral per endeutar-se! No hi ha bombolla que no s’alimenta d’alguna febre o mania. L’elecció de

Riscos
Que estem vivint una bombolla als mercats ningú ho discuteix i la incògnita és l’endeutament de la banca a l’ombra

Trump també ha contribuït amb l’expectativa de més desregulació financera, incloent-hi actius especulatius com les criptomonedes.

Aquesta eufòria coincideix amb indicadors preocupants. Els impagaments en targetes de crèdit són a nivells als quals no s’arribava des del 2008, i el mateix passa en els préstecs d’alt risc. A més, el 2024 ha tancat

com l’any amb un major nombre de fallides als EUA des del 2010 i el sector de fons privats té dificultats per complir els seus compromisos amb els inversors. A sobre, inversors notables, com Warren Buffett, han reduït dràsticament les seves carteres.

Quan una bombolla esclata, el seu impacte en l’economia depèn de la magnitud de la correcció a la borsa i la solidesa dels balanços dels agents econòmics, especialment els financers. Les desfetes borsàries del 2001 i el 2008 van ser similars, però l’impacte en l’economia va ser molt més greu en el segon episodi. En el moment actual la incògnita és el veritable endeutament de la banca en l’ombra.

Si la caiguda en borsa en pocs mesos fora del 30%, tindria probablement un impacte negatiu en la confiança i la despesa en consum i inversió, de manera que la Fed de segur intervindria reduint agressivament tipus per provar d’evitar un col·lapse de l’activitat. Per a la zona euro, encara que les seves borses no siguin igual de cares, un daltabaix als EUA no és innocu. També es veurien ajustos i caigudes de tipus més enllà de les que ara s’anticipen.

És impossible saber quan i com tindrà lloc el reajustament. Tot i això, ja hem tingut dos avisos. Un va ser a l’estiu, amb una lleugera correcció. Un altre al desembre, quan la Fed va alertar al mercat que les baixades de tipus no seran tan ràpides com s’estava descomptant. L’estocada final pot arribar si la inflació es resisteix a baixar i l’expectativa de descens de tipus es posposa sine die. Les primeres decisions de Trump seran clau, especialment les amenaces relatives a l’alça dels aranzels. |